

Posudek na bakalářskou práci Filipa Härtela

Téma: Pojem naděje mezi Janem Patočkou a Jürgenem Moltmannem

Obor: Teologie křesťanských tradic

Bakalářská práce Filipa Härtela má 37 stran a je rozdělena do třech částí. V úvodu je vysvětleno téma práce, jsou představeny základní prameny a jsou vedle sebe postaveny filosofická a teologická koncepte naděje s tím, že se obě dotýkají zkušenosti každého člověka a jsou tedy zároveň čímsi “obecně lidským” (str.6). První část je pak věnována pojmu naděje v *Negativním platonismu* Jana Patočky, Heideggerovu vlivu, pojetí dobrého života a teologickým motivům. Druhá, podstatně delší část je zaměřena na Moltmannův pojem naděje, zkoumá její vztah k lidské existenci, ke Kristovu kříži a vzkříšení, ke svaté Trojici a ke světu. Následuje třetí část, v níž jsou autorovy závěrečné teze. Ty nabízejí jednak srovnání obou autorů, dále pak obecnější názory autorovy. Dotýká se zde velkých témat, “jak” a “zda” má existence člověka smysl, jak může smysl koexistovat s radikální otevřeností bytí, pohybuje se mezi důrazem na obecnou lidskou zkušenost a poznání z ní pramenící, a na “středobod” naděje v Ježíši Kristu, jeho ukřížování a vzkříšení (str. 32). Práce končí výrokem, že “naděje...ve svém nejzazším důsledku vede k víře” (str. 34), a jako “spolehnutí se na něco, co nevidíme” (str.34) umožňuje autorovi v sobě spojit náboženskou i nenáboženskou perspektivu. Na konci práce najdeme bibliografii o 39ti položkách, zahrnující nejen české, ale i německé a anglické knihy a články. Práce je rovněž opatřena slušným poznámkovým aparátem.

Je třeba vyzdvihnout mezioborovost práce. Autor je schopen kvalifikovaně pracovat jak s filosofickou tak s teologickou literaturou, plynule přechází od filosofické k teologické rozpravě, předpokládá jejich prazákladní jednotu danou předpokladem vysloveným v úvodu, totiž, že se obě roviny sbíhají v obecně lidských otázkách. Jeho metodologie by ovšem mohla být rozpracovanější. Mé kritické poznámky se dále týkají sklonu košatit příliš mnoho velkých pojmů do malého prostoru – kde je není možné všechny detailně pojednat. To je nejvíce patrné na třetí části, zejména na názvech a podnázvech třetí části. Poslední poznámka se týká stylu práce. Autor místy dává do uvozovek svá vlasní slova (např. str. 9, 11, 30, 31, 34), a tak je někdy obtížné orientovat se v tom, kdo mluví. Na str. 22 “píše Luther”, ale v odkazu je poze sekundární pramen, na str. 30 – chybí odkaz k citaci.

Přes tyto výhrady se jedná o velice slušnou práci, kterou doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm B.

Otázky k obhajobě: Je nějaká oblast, kde se Patočkovo a Moltmannovo pojetí naděje nepotkává? Kde vstupuje do hry rozdíl mezi filosofickým přístupem Patočkovým a teologickým přístupem Moltmannovým? Jakou roli pro Moltmanna hraje vtělení a Ježíšův život? Patří do “středobodu” naděje? Jak?